

ધ્વારટીક મલ્ચીંગ

મલ્ચીંગને ગુજરાતીમાં આવરણ કે આચ્છાદન કહેવામાં આવે છે. જમીનમાં રહેલ ભેજની જાળવણી કરવું ઘણું અગત્યનું છે. જમીનમાં ભેજનો સંગ્રહ કરવા માટે વાવેતર કરેલ છોડની આસપાસની ખુલ્લી જમીન પર આવરણનું ઢાંકણ કરવાની પદ્ધતિને આવરણ કે આચ્છાદન કહેવામાં આવે છે.

મલ્ચીંગના ફાયદા :

૧. જમીનમાં ઉષ્ણતામાન જાળવી રાખવા.
૨. જમીનમાં ભેજ સંગ્રહ કરવા માટે
૩. જમીનના બંધારણની જાળવણી કરવા માટે
૪. નીંદામણનો પ્રશ્ન હલ કરવા માટે
૫. જમીનનું સૌરકરણ કરવા માટે
૬. પાણી અને ખાતરની બચત થાય છે.

આ ટેકનોલોજી ફાયદાકારક હોઈ બાગાયત ખાતા તરફથી ખેડૂતોને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવી રહેલ છે. વધુ વિગતો માટે આઈ કિસાન પોર્ટલ www.ikisan.gujarat.gov.in અથવા કિસાન કોલ સેન્ટર નં. ૧૮૦૦ ૧૮૦ ૧૫૫૧ અથવા જીલ્લાની બાગાયત ખાતાની કચેરીનો સંપર્ક કરવો.

બાગાયત ખાતું

કૃષિભવન, સેક્ટર-૧૦ એ, ગાંધીનગર

ફોન : ૦૭૯ ૨૩૨ ૫૬૧૦૪, ફેક્સ : ૦૭૯ ૨૩૨ ૫૬૧૧૩

ઈ મેઈલ : dir-bag@gujarat.gov.in, વેબસાઈટ : www.agri.gujarat.gov.in

ડિઝાઈન, પોસ્ટિંગ અને મુદ્રણ : સરકારી ફોટો લીથો પ્રેસ, અમદાવાદ

રક્ષિત ખેતી - ગ્રીનહાઉસ

ગ્રીનહાઉસ એટલે કે ધ્વારિટક, પોલીથીલીન કે કાર્બન પાટ્ટર્શક કે અર્થ પાટ્ટર્શક આવરણથી ઢાંકેલું ફેમ સાથેનું ચોક્કસ પ્રકારનું માળખું કે જેમાં જે તે પાકની જરૂરીયાત મુજબ અંદરના વાતાવરણમાં ફેરફાર કરી શકાય છે. તેનો મુખ્ય ફાયદો એ છે કે ઓછા વિસ્તારમાંથી બારેમાસ સારી ગુણવત્તાવાળું તથા વધુ પ્રમાણમાં ઉત્પાદન મેળવી શકાય છે.

ગ્રીનહાઉસમાં થતા પાકો :

ગુલાબ (ડચ રોઝ), જર્મેન, કાર્નેશન, ગ્લેડિઓલસ, કલર કેપ્સીકમ, ચેરી ટોમેટો, રેડ કેબેજ, કાકડી, બોહોલી, ચાઈક્સ, શક્કરટેટી વિગેરે

ગ્રીનહાઉસના ફાયદા :

૧. ઓછા વિસ્તારમાંથી વધુ ઉત્પાદન મેળવી શકાય છે.
૨. બાહ્ય પરિબળો જેવા કે ઠંડી, તડકો, પવન વગેરેથી છોડને રક્ષણ આપી શકાય છે.
૩. રોગ-જીવાત સાથે રક્ષણ આપવું સહેલું અને ઓછો ખર્ચ થઈ શકે છે.
૪. ગ્રીનહાઉસની અંદર થતા પાકોની ટકાઉ અને સંગ્રહશક્તિ સારી હોય છે.
૫. પિચતના પાણી અને ખાતરોની જરૂરીયાત ઓછી રહે છે

નેટહાઉસ

નેટહાઉસ એ ચોકકસ પ્રકારનું માળખું છે. જેને લીલી/લાલ/સફેદ કલરની ૫૦% વાળી શેડનેટથી ઢાંકવામાં આવે છે. જેનાથી બહારના વાતવરણ કરતા તાપમાન નીચું તથા ભેજનું પ્રમાણ વિશેષ રહે છે.

નેટહાઉસમાં થતા પાકો :

બોફોલી, લેટુસ, કાકડી, કલર કેપ્સીકમ (લાલ, પીળા અને લીલા), છેરી ટોમેટો, રેડ કેબેજ, કોથમીર અને ફુદીનો, ઘાણાં, મેથી, પાલક જેવા લીલા પાંદડાવાળા શાકભાજીની ખેતી વિગેરે.

નેટહાઉસનો ઉપયોગ :

૧. ખુલ્લા ખેતર કરતાં છોડનો વિકાસ વધુ ઝડપથી અને ઉત્પાદન ગુણવત્તાયુક્ત અને વધુ મળે છે.
૨. શીત હાઉસ કરતાં ઓછા ખર્ચમાં તૈયાર થાય છે.
૩. ટીચ્યુકલ્ચર દ્વારા તૈયાર કરેલા રોપાઓને હાર્ડનીંગ કરવા માટે
૪. શાકભાજીના ઘરૂં/કાપાકોની કલમો અને ફુલપાકોના ઘરૂં કરવા માટે
૬. મહદ્ અંશે કોઈપણ અધુનિક કોઈપણ જાતનો પાક આગળ કે પાછળ લઈ શકાય
૭. ટુંકાગાળાના શાકભાજી પાકોના વાવેતર માટે

પોલીટનલ

પોલીટનલ એ સામાન્ય રીતે બે પ્રકારની - મીડીયમ ટનલ (વોર્કીંગ ટનલ) અને લો ટનલનો ઉપયોગ થાય છે. મીડીયમ ટનલની અંદર રહી ખેતી કરી શકાય છે. જ્યારે લો-ટનલ જમીનથી એક થી બે ફુટની ઉંચાઈ ધરાવે છે. મીડીયમ ટનલ મુખ્યત્વે વેલાવાળા શાકભાજી પાકો માટે ઉપયોગમાં આવે છે, જ્યારે લો-ટનલ ઓફ સીઝનમાં અથવા જે તે સીઝનમાં શાકભાજી પાકો વહેલા વાવેતર કરવા અને ઓફ સીઝનમાં વહેલા લેવા ગરમી કે ઠંડીથી બચાવવા માટે વપરાય છે.

વોર્કીંગ ટનલ

લો-ટનલ